

7. 02. 2024.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE
SEKTOR ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE
INSPEKCIJA ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU
SIGURNOST

KLASA: 242-02/23-01/111
URBROJ: 511-01-210-24-5
ZAGREB, 21. veljače 2024.

ZAPISNIK

o obavljenom inspekcijskom nadzoru dana 7. veljače 2024. godine s početkom u 10:45 sati nad nadziranom pravnom osobom ECOOPERATIVA D.O.O. u stečajju, Ulica kralja Zvonimira 14, Split, OIB: 71394193474. Nadzor je obavljen na lokaciji Šime Kurelića 20/4, Pazin u prostoru bivšeg skladišta tvrtke Ecooperativa d.o.o. u stečajju.

Nadzor je obavljen temeljem odredbe članka 76. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti („Narodne novine“, broj 141/13, 39/15, 130/17, 118/18, 21/22 i 114/22) vezano uz primjenu odredbi Zakona i pripadajućih pod zakonskih akata.

Nadzor je obavila Katarina Kenda, dipl.ing., nadzornica za unutarnje poslove radiološke i nuklearne sigurnosti.

Nazočna u ime nadzirane osobe:

- Tea Gatternig, stečajna upraviteljica, OIB: 20214370352

Stranka je u smislu odredbi članaka 30. i 52. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09 i 110/21) upozorena na pravo da sudjeluje u svim fazama postupka, kao i na pravo da se izjasni o svim činjenicama i okolnostima koje su utvrđene od strane službene osobe.

NALAZ

Obavljenim inspekcijskim nadzorom i uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je sljedeće:

U skladištu otpada nalazi se radioaktivni otpad (u daljnjem tekstu: RAO) koji je vlasništvo tvrtke Ecooperativa d.o.o. u stečajju.

Navedeno skladište na lokaciji Šime Kurelića 20/4 u Pazinu vlasništvo je tvrtke Reginex d.o.o. iz Pazina (OIB: 98404602277). Tvrtka Reginex d.o.o. sklopila je 2. siječnja 2015. g. s tvrtkom Ecooperativa d.o.o. Ugovor o kupoprodaji nekretnina, među kojima se nalazilo i navedeno skladište. U članku 4. Ugovora utvrđeno je da se u skladištu nalazi otpad kojeg je tvrtka Ecooperativa d.o.o. skladištala tijekom obavljanja svoje djelatnosti te da se ista obvezuje očistiti nekretninu i osloboditi je od otpada najkasnije u roku od dvije godine od dana plaćanja cijelog iznosa cijene. Uvidom u sudski registar utvrđeno je da je 6. ožujka 2017. g. nad tvrtkom Ecooperativa d.o.o. otvoren stečajni postupak. Na dan inspekcijskog nadzora tvrtka Reginex d.o.o. još uvijek nije u mogućnosti ući u posjed navedenog skladišta jer iz njega nije uklonjen sav otpad, uključujući i RAO.

Dana 12. lipnja 2019. g. Inspekcija za radiološku i nuklearnu sigurnost izvršila je nadzor RAO-a te izdala zapisnik (KLASA: 822-02/19-03/5, URBROJ: 511-01-210-19-5 od 23.07.2019.) i rješenje (KLASA: UP/I-822-02/19-03/1, URBROJ:511-01-210-19-2 od 05.09.2019.) kojim se, između ostaloga, tvrtki Ecooperativa d.o.o. u stečaju naređuje provođenje propisanih mjera radiološke sigurnosti, mjera nuklearnog osiguranja te sprečavanje krađe, gubitka, sabotaze, neovlaštenog pristupa i drugih zlonamjernih djela, a sve u svrhu omogućavanja primjerene zaštite pojedinca, društva i okoliša od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja te sprečavanja zlouporabe RAO-a. Tijekom navedenog nadzora utvrđeno je da se među pronađenim RAO-om nalazi i nuklearni materijal u obliku uranil-acetata koji je uveden u materijalnu bilancu nuklearnog materijala Republike Hrvatske (lokacija KMP Y) te je isti pod nadzorom Europske komisije i Međunarodne agencije za atomsku energiju (Safeguards Inspection).

Prema izvratku iz sudskog registra stečajni postupak tvrtke Ecooperativa d.o.o. u stečaju vodi stečajna upraviteljica Tea Gatternig koja je u prosincu 2023. g. na toj funkciji zamijenila bivšeg stečajnog upravitelja Draška Lambašu.

Tijekom nadzora stečajna upraviteljica izjavljuje da postoji samo jedan set ključeva od skladišta i da se taj set nalazi kod nje. Na upit inspektorice koliko često obilazi skladište odgovorila je po potrebi te da je funkciju stečajne upraviteljice preuzela tek nedavno, tj. u prosincu 2023. g. Na upit inspektorice postoje li planovi za zbrinjavanje eksplozivnih kemikalija koje se nalaze uz RAO odgovorila je da postoji želja da se to zbrine ali da za sada ne postoje konkretni planovi vezano za zbrinjavanje. Na upit inspektorice s koliko novaca trenutno raspolaže tvrtka Ecooperativa d.o.o. u stečaju, a koji bi mogli biti namijenjeni za zbrinjavanje, odgovorila je s otprilike 15 000 €.

Tea Gatternig, stečajna upraviteljica

Dolaskom na lokaciju stečajna upraviteljica otključala je i otvorila velika klizna metalna vrata kojima se ulazi u skladište. RAO je smješten uz zapadni zid skladišta, izdvojen na drvenoj paleti, a nalazi se unutar četiri plastične kante (dvije bijele i dvije crne). Paleta je ograđena crveno-bijelom trakom na kojoj je istaknut znak opasnosti od zračenja s natpisom „radioactive“ (Slika 1 i Slika 2). Unutar kanti nalaze se staklene i plastične boce, većeg i manjeg volumena, okolo kojih se nalazi upijajući materijal na izgled sličan izmrvljenom stiroporu.

Slika 1

Slika 2

Kanta 1: U bijeloj kanti s lijeve strane nalazi se staklena boca volumena otprilike 1 l na kojoj je natpis „uranil acetat“, zatim poluprozirna plastična vrećica u kojoj se nalazi nepoznati sadržaj, zatim plastična boca volumena otprilike 1,5 dl kojoj se vidi samo čep te zgužvane, iskorištene, plave gumene rukavice (Slika 3).

Kanta 2: U bijeloj kanti s desne strane nalazi se osam plastičnih boca volumena otprilike 1,5 dl (na jednoj od boca vidi se natpis „uranil acetat“) i pet boca čiji se čepovi naziru iz upijajućeg materijala te nije moguće procijeniti njihove volumene (Slika 4).

Kanta 3: U crnoj kanti s lijeve strane nalazi se razderani papirni omot iz kojeg proviruju dvije plastične boce volumena otprilike 1,5 dl (Slika 5).

Kanta 4: U crnoj kanti s desne strane nalazi se staklena boca volumena otprilike 0,5 l na kojoj je natpis „uranil acetat“ (Slika 6). U kanti je uočeno povećanje površine upijajućeg materijala koji je kontaminiran sa sadržajem boce, a u odnosu na stanje utvrđeno nadzorom 2019. g. (Slika 6 i Slika 7).

Iz nekih boca **primjećuje se curenje sadržaja** u upijajući materijal.

Slika 3 (Kanta 1)

Slika 4 (Kanta 2)

Slika 5 (Kanta 3)

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Slika 6 (Kanta 4, stanje 2024. g.)

Slika 7 (Kanta 4, stanje 2019. g.)

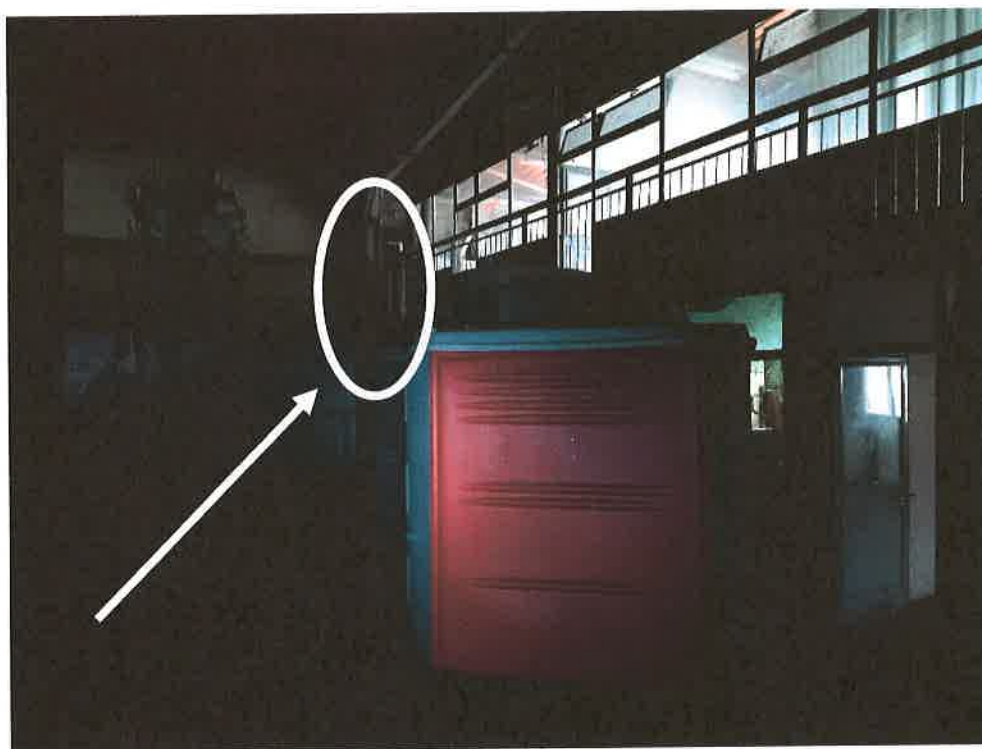
X

Neposredno uz paletu s RAO-om, s lijeve strane (Slika 1), nalazi se drvena paleta na kojoj su **smještene eksplozivne kemikalije** koje se nalaze unutar tri plastične kante, jedne kutije od stiropora i jedne metalne posude valjkastog oblika. Prema navodu više inspektorice zaštite okoliša Marijane Božičević iz 2019. g., radi se o sljedećim eksplozivnim kemikalijama: pikrinska kiselina (trinitrofenol), kalijev pikrat, magnezijev perklorat, kalijev perklorat, natrij azid, kalij klorat, željezni perklorat i perklorna kiselina.

U skladištu se nalaze i velike količine raznog neopasnog otpada. Prema nalazu Državnog inspektorata od 10. studenog 2023. g. u skladištu se, između ostalog, nalaze i bitumen, gusta crna tekućina koja miriše na naftu, 105 000 tona mješavine masti i ulja iz separatora ulje/voda, rabljeno jestivo ulje, jestivo ulje i parafin.

U sklopu skladišta nalaze se tri prostorije s prozorima. Utvrđeno je da su prozori čvrsto zatvoreni i imaju čitava stakla. U jugoistočnom kutu skladišta, na galeriji, uočen je **drugi ulaz u skladište koji nije zaključan niti pod nadzorom**, te isti predstavlja mogućnost za neovlašteni ulazak u skladište i pristup RAO-u i eksplozivnim kemikalijama (Slika 8).

Slika 8

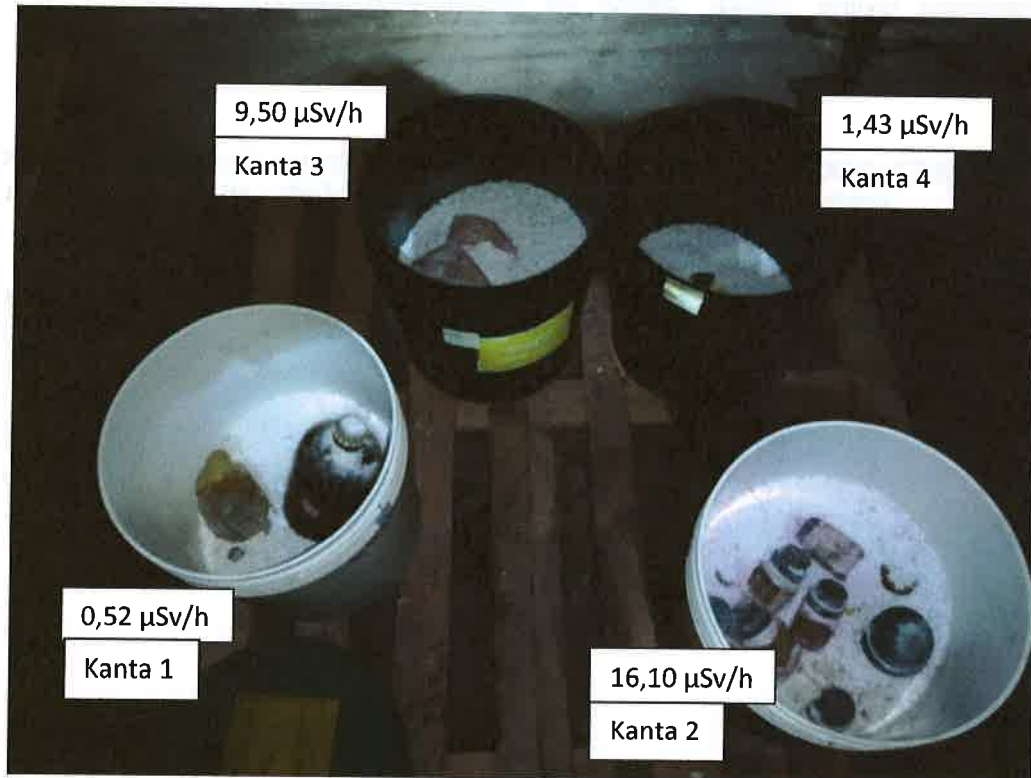
Neposrednim uvidom tijekom nadzora utvrđeno je da **skladište nije pod sustavom fizičke zaštite** (nema alarma i video nadzora, nema nadzora fizičkih osoba). U skladištu nije uočen sustav vatro dojave u smislu zaštite od požara (javljači požara, prskalice i sl.). U skladištu nema rasvjete, nema ventilacije i osjeti se jak miris kemikalija i otpada.

X [signature]

[signature]

Inspektorica je izvršila mjerenja brzine ambijentalnog doznog ekvivalenta uređajem Thermo scientific, RadEye B20-ER, serijskog broja 35943. Mjerenja su izvršena na sljedećim lokacijama:

- ispred skladišta, na ulazu u skladište, unutar skladišta – 0,1 $\mu\text{Sv/h}$ (pozadinsko zračenje)
- na udaljenosti 2 m od palete s RAO-om – 0,35 $\mu\text{Sv/h}$
- neposredno iznad svake kante s RAO-om – 0,52 $\mu\text{Sv/h}$, 16,10 $\mu\text{Sv/h}$, 1,43 $\mu\text{Sv/h}$ i 9,50 $\mu\text{Sv/h}$ (Slika 9)

Slika 9

Tijekom inspeksijskog nadzora stečajna upraviteljica nije ulazila u područje povišene brzine ambijentalnog doznog ekvivalenta.

Po završetku inspeksijskog nadzora stečajna upraviteljica je zatvorila i zaključala velika klizna metalna vrata skladišta.

Zaključno, nadzorom je utvrđeno sljedeće:

- postoje druga vrata za ulaz u skladište koja su otvorena, nezaključana i nisu pod nadzorom te predstavljaju rizik za neovlašteni ulaz u skladište i pristup RAO-u i eksplozivnim kemikalijama
- eksplozivne kemikalije nalaze se u neposrednoj blizini RAO-a te predstavljaju rizik za nastanak požara i/ili eksplozije koji bi mogli dovesti do kontaminacije radioaktivnim materijalom
- eksplozivne kemikalije nalaze se u istom skladištu kao i zapaljive tvari (bitumen, gusta crna tekućina koja miriši na naftu, razna ulja i masti, parafin) što predstavlja rizik za nastanak požara i/ili eksplozije koji bi mogli dovesti do kontaminacije radioaktivnim materijalom, pogotovo uzevši u obzir da u skladištu nema protupožarne dojave i zaštite
- stanje u kojem se nalazi nuklearni materijal (nepoznata količina, curenje sadržaja iz boca, kontaminacija upijajućeg materijala) ne osigurava odgovarajuće uvjete za provođenje nadzora inspektora Europske komisije i Međunarodne agencije za atomsku energiju.

X. Jaku

64

Inspekcijski nadzor završen je dana 7. veljače 2024. godine u 12:00 sati.

Zapisnik je sastavljen naknadno, po obavljenom inspekcijskom nadzoru, u prostorijama Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite, Sektora za inspekcijske poslove, Inspekcije za radiološku i nuklearnu sigurnost, u dva (2) istovjetna primjerka, od kojih će se jedan (1) dostaviti nadziranoj pravnoj osobi.

Ukoliko postoje primjedbe na utvrđeno stanje potrebno ih je u roku od tri dana od dana primitka ovog Zapisnika, pisanim putem, dostaviti u Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Sektor za inspekcijske poslove, Inspekcija za radiološku i nuklearnu sigurnost, Ilica 335, Zagreb.

PREDSTAVNIK NADZIRANE
OSOBE

Tea Gattèrnig

NADZORNIČA ZA UNUTARNJE POSLOVE
RADIOLOŠKE I NUKLEARNE SIGURNOSTI

Katarina Kenda, dipl.ing.